

PLAN RADA ZELENE AKCIJE

ZA 2026. GODINU

Programski ciljevi:

STRATEŠKI CILJ 1: UŠTEDA RESURSA I POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA

1. **SC 1.1.** Ojačati svijest o lošim praksama gospodarenja otpadom i važnosti njegovog smanjenja u široj javnosti te potaknuti primjenu učinkovitih rješenja:
 - Aktivnosti uključuju kampanje protiv štetnih pogona poput spalionica, neodrživih centara za gospodarenje otpadom i pogona za proizvodnju i preradu plastike. U planu je suradnja s lokalnim inicijativama, partnerskim organizacijama, jedinicama lokalne samouprave i javnim komunalnim poduzećima. Između ostalog provodit će se akcije javnog zagovaranja, pravni postupci i rješavanje prijava putem Zelenog telefona.
2. **SC 1.2.** Poticati građanstvo, lokalne inicijative, udruge i institucije na primjenu uspješnih rješenja uštede resursa:
 - Održavati će se mjesečne radionice popravaka, prepravaka i prenamjene za građane svih dobni skupina s ciljem dijeljenja vještina, promoviranja dobrih praksi i razvoja reuse centra Zelene akcije. Aktivnosti će uključivati i razmjenu tekstila te rad na temama menstrualnog zdravlja i smanjenja nastanka otpada od hrane. U planu je suradnja s lokalnim inicijativama, partnerskim organizacijama, repair/reuse kolektivima i organizacijama mladih. Uz događaje za javnost, organizirat ćemo specifične edukacije i razmjene vještina.
3. **SC 1.3.** Pružati podršku lokalnim zajednicama i građanstvu u demokratizaciji upravljanja prirodnim dobrima:

- Aktivnosti obuhvaćaju podršku lokalnim zajednicama u održivom upravljanju prostorom, sudjelovanju u procesima izrade ili izmjene i dopune prostornih planova. Također, održat će se edukacije o upravljanju vodnim resursima kroz sastanke i istraživački rad.

STRATEŠKI CILJ 2: KLIMATSKA PRAVDA

1. **SC 2.1.** Razotkrivati u javnosti zavaravajuće klimatske politike i prakse:
 - Organizirat će se interne i javne rasprave i istraživanja o negativnim učincima greenwashinga. Planira se javna kampanja o utjecaju tih politika na zajednice.
2. **SC 2.2.** Jačanje svijesti javnosti o urgentnosti klimatske krize i razvoju klimatski otporih zajednica:
 - Prikupljat će se svjedočanstva zajednica pogođenih klimatskim promjenama i organizirati javna kampanja na temelju istih. Razvit će se vlastite preporuke za klimatski otporne zajednice, sudjelovati u radu Vladina povjerenstva za klimatsku prilagodbu i uključiti kao dionik u razvoj “klimatskih građanskih plenuma”.
3. **SC 2.3.** Potaknuti prelazak na čiste i održive izvore energije, smanjiti ovisnost o plinu te osigurati pravednu i pristupačnu energiju za sve:
 - Aktivnosti uključuju interne rasprave o rudarenju za tehnologije na obnovljive izvore i obnovljivim izvorima općenito, zagovaranje pravednog Nacionalnog socijalnog i klimatskog plana, kampanju za pravedno napuštanje plina i rad na temi zagađenja naftom, kampanju protiv NE Krško 2 te formiranje modela i kampanju za pravedan pristup energiji za sve.
4. **SC 2.4.** Pozicionirati se kao bitan akter na temu željezničkog prometa

STRATEŠKI CILJ 3: ZAŠTITA I OBNOVA PRIRODE

Specifični ciljevi u okviru Strateškog cilja 3 su:

1. **SC 3.1.** Ojačati kapacitete za praćenje i analizu stvarnog stanja prirode u RH i ukazivanje na iskrivljenja slike o tome u javnosti:
 - Prikupljanje podataka o stanju prirode praćenjem službenih izvještaja i kroz suradnju s članicama Zelenog foruma te uključivanje tih podataka u javnu komunikaciju o temama vezanim uz prirodu
2. **SC 3.2.** Povećati svijest o lažnim rješenjima u zaštiti prirode:

- Organizacija će sudjelovati na edukacijama i napisati position paper za informiranje javnosti o lažnim rješenjima kao što su "biodiversity credits", uz aktivnosti za podizanje svijesti.
3. **SC 3.3.** Zagovarati pravilnu provedbu Uredbe o obnovi prirode (NRL) u Hrvatskoj:
 - U planu su razvijanje metodologije za praćenje provedbe NRL-a, uključivanje u procese na nacionalnoj razini, između ostalog u svrhu prokazivanja projekata koji predstavljaju očiti greenwashing te provedba konkretnih projekata obnove ekosustava (uklanjanje barijera s rijeka).
 4. **SC 3.4.** Doprinijeti boljem okviru za zaštitu prirode na nacionalnoj razini:
 - Aktivnosti uključuju praćenje administrativnih postupaka, zagovaranje jačanja sektora zaštite prirode te pravilne provedbe postojećeg zakonodavstva.
 5. **SC 3.5.** Zaustavljanje štetnih projekata i dodatna zaštita rijeka:
 - Kampanje protiv štetnih projekata poput HES Kosinjske vode te pomoć lokalnim zajednicama u zaustavljanju sličnih projekata te zagovaranju povećanja razine zaštite rijeka.
 6. **SC 3.6.** Održavanje dosegnutih standarda u regulaciji GMO-a:
 - Aktivnosti uključuju rad u Vijeću za GMO i kampanju protiv deregulacije novih genomskih tehnika.

Plan rada za 2025.

Gospodarenje otpadom

- Javna kampanja za zaustavljanje planova zagrebačke vlasti za izgradnje Centra za gospodarenje otpadom (CGO) i pripremanju miješanog otpada za spaljivanje,
- Koordinacija koalicije udruga i inicijativa okupljenih u mrežu Zero Waste Hrvatska
- Podrška inicijativama i udrugama koje se protive štetnim projektima (KBC Rebro, u suradnji s Građanskom inicijativom Maksimir)
- Odbor za kružno gospodarstvo i Savjet za smanjenje nastanka otpada od hrane, Povjerenstvo za praćenje provedbe Plana gospodarenja otpadom RH.
- U radnoj skupini za unapređenje sustava gospodarenja otpadom u Zagrebu, zagovaranje održivijeg sustava gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu,

sudjelovanje u kreiranju lokalnih dokumenata koji reguliraju to područje (novi Plan gospodarenja otpadom, Odluka o načinu prikupljanja i naplate otpada).

- Koordinacija i razvoj mreže postojećih hrvatskih zero waste gradova i općina i kandidata za tu prestižnu titulu
- Uspostavit ćemo suradnju i s poslovnim subjektima (hotel, restoran, event - Fuliranje ili neki drugi festivali)
- Organizirat ćemo okrugli stol o zakonodavstvu i praksi vezanoj za tekstilni otpad, kroz novodobiveni projekt THOCH u kojem sudjelujemo kao partneri.
- Nastavit ćemo s pravnom podrškom zajednici u Vrginmostu i utvrđivanju odgovornosti
- Nastavit ćemo provoditi kreativne aktivnosti u sklopu kampanje "Srpanj bez plastike"

Klimatske promjene

- U 2026. godini ćemo nastaviti voditi kampanju za potpuno napuštanje korištenja plina u sektorima toplinarstva i električne energije. Planiramo nadograđivati aktivnosti vezane uz socioekonomsku analizu naše Studije deplinifikacije RH te uspostaviti suradnju s Gradom Zagrebom i drugim relevantnim nacionalnim institucijama
- Osmislit ćemo metodologiju i osigurati financiranje za proces prikupljanja svjedočanstava ljudi/sektora pogođenih klimatskim promjenama, što bismo koristili u zagovaračke svrhe
- U 2026 pratit ćemo procesa revizije NECP-a
- Pratit ćemo i klimatske pregovore COP31 te iskoristiti medijski trenutak za skretanje pažnje na temu
- Zauzet ćemo službeni stav oko rudarenja za tehnologije na obnovljive izvore te ćemo diseminirati smjernice kako bi i druge organizacije u regiji mogle donijeti vlastite stavove.
- Interno ćemo se kapacitirati o tzv Građanskim skupštinama (eng. Citizens Assembly)

Zaštita prirode

- Tijekom 2026. nastaviti ćemo reagirati na prijedloge deregulacije novih genomskih tehnika (GMO) na razini EU, kao i s radom unutar Vijeća za GMO

(savjetodavno tijelo Vlade RH), što uključuje sudjelovanje na sastancima tijela te dostavljanje mišljenja o pitanjima koja različite institucije upućuju Vijeću.

- Tijekom 2026 ojačat ćemo kapacitete za praćenje i analizu stvarnog stanja prirode u RH kako bismo mogli prikupiti i sistematizirati dostupne podataka o stvarnom stanju prirode (putem izvještaji ministarstva, Natura 2000 itd.) te ih plasirati u javnost.
- Uključit ćemo se u javne rasprave oko zakonodavnih prijedloga i/ili konkretnih projekata kojima se uvode problematični mehanizmi, poput biodiversity credits-a, te ćemo organizirati akcije javnog zagovaranja, ako bude povoda
- Razvit ćemo metodologiju praćenja provedbe NRL-a (nacionalnog plana obnove prirode)
- Uključit ćemo se u proces donošenja nacionalnog plana obnove prirode
- Napraviti ćemo online kampanju oko novog Zakona o zaštiti okoliša
- Baviti ćemo se potencijalom uklanjanja barijera u svrhu obnove riječne bioraznolikosti rijeke Korane.

Promet

- U 2026. osmislit ćemo i osigurati financiranje za javnu kampanju s ciljem unaprjeđenja željezničkog prometa i njenog većeg korištenja.
- U rujnu ćemo obilježiti Europski tjedan mobilnosti. Temu i način obilježavanja odredit ćemo s obzirom na aktualne okolnosti.

Rad s ljudima, lokalnim zajednicama i građanskim inicijativama

Nastavak redovnog rada i razvoja sljedećih servisa, volonterskih grupa i aktivnosti za građane:

- Biciklopopravljaona
- Zeleni telefon
- Pravni tim Zelene akcije
- Aktivistička grupa
- Popravimo zajedno
- Šiv-pop i swap party
- 12. Okolišni filmski festival
- 3. Festival ponovne uporabe

Projektne aktivnosti

- U sklopu projekta STORY organizirat ćemo regionalni natječaj za pjesme i priče žanra klimatske fikcije, te ćemo nagrađene radove okupiti u regionalnu zbirku "Homo Climaticum" 2026. Objavit ćemo i priručnik za rad s mladima i angažiranom književnošću.
- U sklopu projekta Youth Policy Academy organizirat ćemo trening za trenere, koji će rezultirati s 10 akcija ukupno 100 mladih na konkretnim malim projektima održivosti u školama i široj zajednici
- U travnju 2026. godine održat će se 13. Okolišni filmski festival, višednevni festival koji tradicionalno organizira Aktivistička grupa Zelene akcije, a tema izdanja će biti "bioraznolikost"
- Unutar projekta CPR (Civic space preservation and restoration) održat će se završna konferencija za javnost te strukturirani dijalog s nadležnim javnim institucijama i donositeljima odluka vezanih uz zaštitu branitelja okoliša.
- U sklopu projekta BE-LIFE organizirat ćemo trening o braniteljima okoliša
- U sklopu projekta SURE održat ćemo panel diskusiju na temu SLAPP-a, a u sklopu projekta ENRICH održat ćemo trening o pravima djece u sudjelovanju u zaštiti okoliša za institucije
- U sklopu projekta "Climate resilience inside out" održat ćemo trening za trenere o temi klimatske anksioznosti u radu s mladima

Organizacijski ciljevi

- **Financije:** Napraviti plan i krenuti u provedbu modela financiranja gospodarskih djelatnosti i ciljanog doniranja (popis usluga i cjenik)
- **Ljudstvo:** Osigurati mentorstvo članova_ica tima za pisanje i provedbu malih i većih projekata. Održat ćemo radionicu pisanja, provedbe i izvještavanja te pružiti mentorstvo osobama koje dosad nisu pisale ili vodile projekte kroz metodu shadowinga.
- **Infrastruktura:** Organizacija će aktivno raditi na osiguravanju adekvatnog prostora u suradnji s Gradom te primjeni smjernica za zelenu nabavu. Planira se procjena potrebe za nabavkom kombija i unapređenje digitalne sigurnosti kanala komunikacije.

- **Komunikacija i vidljivost:** Fokus je na unaprjeđenju vidljivosti kroz ažuriranje komunikacijskih materijala, osmišljavanje strategije za promotivne aktivnosti te jačanje prisutnosti u medijima. Planiraju se radionice s novinarima i edukacija tima o digitalnom marketingu kako bi se povećala prepoznatljivost Zelene akcije.
- **Jačanje Aktivističke grupe:** Planira se osnaživanje Aktivističke grupe kroz reorganizaciju Jesenskog eko seminara, NVDA treninge (nenasilna direktna akcija) i podršku međunarodnim akcijama te druge oblike podrške koji će motivirati aktiviste i povećati njihov angažman. Cilj je uspostaviti kontinuiranu povezanost aktivista s uredom te omogućiti veću autonomiju u organizaciji akcija.
- **Civilno društvo:** U planu je aktivno sudjelovanje u razvoju Zelenog foruma i platforme Upgrade, kao i prijenos znanja mlađim zaposlenicima. Ovim se aktivnostima jača uloga Zelene akcije unutar civilnog društva te doprinosi interkulturalnoj suradnji u novim društvenim centrima u Zagrebu.

